

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณวโช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๓/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายชนิด จันทะยาสาคร) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๓๕๖/๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ)

ข้อเท็จจริง

สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ ส่งสำเนาคำร้อง สำเนาคำฟ้อง สำเนาคำให้การของจำเลย และสำเนารายงานกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๓๕๖/๒๕๕๕ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปความได้ดังนี้

กองทุนรวมเกมม่านเคปปีตอล โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด โดยนายจิตติวโรชทยาภรณ์ ผู้รับมอบอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องนายชนิด จันทะยาสาคร เป็นจำเลย ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้หาหรือฐานความผิดเรื่อง ตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ กู้ยืมซื้อหลักทรัพย์ บัญชีเดินสะพัด จำนวนทุนทรัพย์ ๖,๓๗๐,๕๕๔.๖๕ บาท

โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทกองทุนรวม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยจดทะเบียนเป็นกองทุนรวมต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อและรับ โอนสิทธิของทรัพย์สินของ บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินกิจการได้ และทรัพย์สินสินค้านำออกขายเพื่อการชำระบัญชี โจทก์มีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด เป็นผู้จัดการกองทุนรวมและเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด โดยเดิมใช้ชื่อว่า “บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณอินเวสเมนต์ จำกัด” ได้รับอนุญาตจาก

LIRT

กระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุนรวมมีอำนาจจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชน จำกัด มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจประเภทเงินทุนหลักทรัพย์ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ จำเลยได้ลงนามในแบบคำขอเป็นลูกค้าซื้อขายหลักทรัพย์ และสัญญาแต่งตั้งตัวแทนและนายหน้าเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ และคำขอเปิดบัญชีทรองจ่ายเงินเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ โดยจำเลยตกลงแต่งตั้งและมอบอำนาจทั่วไปให้ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ ๗ กระทำการแทนเป็นตัวแทนและหรือเป็นนายหน้าเพื่อซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หลักทรัพย์แทนจำเลย โดยจำเลยยอมเสียดอกเบี้ยให้บริษัท ๗ หากจำเลยผิดนัดชำระราคาค่าซื้อและหรือผิดนัดชำระหนี้ใด ๆ ทั้งนี้ นับแต่วันที่ผิดนัดหรือถือได้ว่าผิดนัดเป็นต้นไป อันเป็นเหตุให้จำเลยมีหนี้ค้างชำระอยู่กับบริษัท ในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสูงสุดตามประกาศของบริษัท และตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่ง ณ วันทำสัญญาเท่ากับร้อยละ ๒๑ ต่อปี

ภายหลังจำเลยทำสัญญาแต่งตั้งตัวแทน และนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์แล้ว จำเลยมีคำสั่งให้บริษัทซื้อหลักทรัพย์ (หุ้น) หลายรายการ รวมเป็นหนี้ค่าซื้อหลักทรัพย์ (บัญชีทรองจ่ายเงิน) เป็นจำนวนเงิน ๕,๓๗๑,๔๐๘.๔๓ บาท นอกจากนั้นแล้วจำเลยยังมีหนี้อันเกิดจากการขาดทุนจากขายหลักทรัพย์ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๐ เป็นจำนวนเงิน ๕๕๕,๕๔๖.๒๒ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๖,๓๗๐,๙๕๔.๖๕ บาท

เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ โจทก์ได้ทำสัญญาซื้อสินทรัพย์ สินเชื่อธุรกิจ ซึ่งเป็นสิทธิเรียกร้องตามสัญญาสินเชื่อ สัญญากู้ยืม คราสารหนี้ และสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ ของบริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินกิจการได้ซึ่งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ได้ดำเนินการขายทรัพย์สิน เพื่อการชำระบัญชีของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ รวมทั้งของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) ที่มีต่อจำเลย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบ

สถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยตกลงโอนสินทรัพย์และสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ ที่มีอยู่ ให้แก่โจทก์ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒

ต่อมาจำเลยไม่ชำระหนี้ให้แก่บริษัทฯ โจทก์ในฐานะผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องได้ติดตามทวงถาม ให้จำเลยชำระหนี้ให้แก่โจทก์หลายครั้ง แต่จำเลยยังคงเพิกเฉย การกระทำของจำเลยเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โจทก์จึงต้องฟ้องจำเลยต่อศาลให้ชำระหนี้ให้กับโจทก์เป็นจำนวนเงิน ๖,๓๗๐,๕๕๔.๖๕ บาท

จำเลยยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ และต่อสู้ว่า

๑. สัญญาซื้อสินทรัพย์ สินเชื่อธุรกิจของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟฯ ที่โจทก์ ในฐานะผู้ซื้อที่มีต่อจำเลย กับ ปรส. ในฐานะผู้ขาย ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น โจทก์มิใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิจึงไม่มีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และการซื้อขายสินทรัพย์ดังกล่าวก็อยู่นอกวัตถุประสงค์ของโจทก์

๒. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ กล่าวคือ มาตรา ๒๗ ของพระราชกำหนดดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เข้าประมวลซื้อสินทรัพย์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และมาตรา ๓๐ ระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและนำสินทรัพย์ออกขาย นั้น เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและเป็นการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งเป็นความไม่เสมอภาคทางกฎหมาย

จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ได้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ เนื่องจากมาตรา ๓๐ ของพระราชกำหนดดังกล่าว ที่ระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและนำสินทรัพย์ออกขาย เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรอง และพระราชกำหนดดังกล่าวมิได้ระบุถึงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีเป็นการออกกฎหมายที่ให้อภิสิทธิ์แก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่เข้าซื้อทรัพย์สิน เป็นความไม่เสมอภาคทางกฎหมาย และ

เป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการจำกัดสิทธิของจำเลย จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามมาตราดังกล่าว และขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิเคราะห์คำร้องของจำเลยซึ่งขอให้ศาลส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ตามที่จำเลยโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๕๐ นั้น ไม่พบว่าศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว จึงมีหนังสือถึงสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการส่งคำร้องพร้อมสำนวนของจำเลยในคดีนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวอยู่ในบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงส่งความเห็นตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดย คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และ องค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๘ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้

“องค์การ” หมายความว่า องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๒) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

“บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ” หมายความว่า บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ และวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

LIART

“ผู้ฝากเงิน” หมายความว่า ผู้ฝากเงินทุกประเภทของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ และ
หมายความรวมถึง ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อการกู้ยืมหรือรับเงินจากประชาชน

“เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้อื่นของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการที่มีใช้ผู้ฝากเงิน
สำหรับหนี้ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจเงินทุนของบริษัทนั้น

“คณะกรรมการองค์การ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบัน
การเงิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๒๗ การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
ไปยังสถาบันการเงินอื่น ให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘
วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการใด
ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินงานได้ ให้รายงานรัฐมนตรีทราบ และให้คณะกรรมการองค์การ
มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน
มีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทนั้นได้ทุกประการและทำการชำระบัญชีบริษัท กับให้ประธานกรรมการ
เป็นผู้แทนของบริษัทนั้นโดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทนั้นทราบ
และให้กรรมการของบริษัทนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และให้
ปิดประกาศการแต่งตั้งคณะกรรมการไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทนั้น กับทั้งให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

ประธานกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติ
การอย่างใดอย่างหนึ่งแทนบริษัทนั้นหรือคณะกรรมการได้

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง การใดที่บัพัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบริษัทจำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กำหนดอำนาจและหน้าที่ให้เป็นของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

การขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของบริษัทนั้นให้เปิดประมูลโดยเปิดเผย หรือแข่งขันราคาตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้องค์การได้รับค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาที่ยขายได้

การชำระบัญชีของบริษัท ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี และการใดที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

คำวินิจฉัย

ตามคำร้องของจำเลยที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งมามีประเด็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๕๐ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

จึงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเพียงว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิจารณาคำร้องขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ ในหน้า ๔ แม้ผู้ร้องจะยกพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ขึ้นอ้างทั้งมาตรา แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดที่ระบุไว้ในคำร้องจะเห็นได้ว่า ตามคำร้องในหน้า ๓ บรรทัดที่ ๕-๑๑ ผู้ร้องกล่าวอ้างมีข้อความว่า “นอกจากนี้การที่ ปรส. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนสถาบันการเงินดังกล่าวแล้ว ต่อมานำทรัพย์สินของสถาบันการเงินที่ถูกปิดกิจการออกขายนั้น เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐” และในหน้า ๗ บรรทัดที่ ๓-๕ ผู้ร้องกล่าวอ้างมีข้อความว่า “พระราชกำหนดดังกล่าวระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและนำทรัพย์สินออกขาย เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย...” ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว

เห็นว่า เป็นการยกมาตรา ๓๐ ขึ้นโต้แย้งเพียงวรรคหนึ่งและวรรคห้า ส่วนมาตรา ๓๐ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก ผู้ร้องไม่ได้กล่าวอ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร หรือ เพราะเหตุใด และไม่ได้บรรยายหรือระบุเรื่องอันเป็นให้ต้องใช้สิทธิพร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ ที่เกี่ยวข้อง และระบุความประสงค์จะให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุน โดยชัดแจ้ง ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ (๓) และ (๔) จึงไม่เป็นประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจำต้องวินิจฉัยในส่วนที่ผู้ร้องมิได้โต้แย้งไว้

จึงเหลือประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเพียงว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ กำหนดว่าสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง แต่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า มาตรา ๒๗ มิได้มีข้อความใดที่เป็นการรับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติใด ของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้ ดังนั้น จึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ หรือไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวได้

ดังนั้น คงเหลือประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิจารณารัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ ตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจอขององค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญการใช้อำนาจขององค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึง มนุษย์ต้องได้รับการเคารพในศักดิ์ศรี

จากองค์กรของรัฐหรือองค์กรของรัฐจะต้องปฏิบัติต่อมนุษย์ในฐานะหรือสภาพที่เป็นมนุษย์ โดยต้องไม่ได้รับการปฏิบัติด้วยประการใด ๆ อันทำให้ความมีคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลดลง สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างอิสระโดยไม่ได้รับการรับรองตามกฎหมาย เสรีภาพ หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ได้ตามที่ปรารถนาโดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ หมายถึง รัฐต้องให้ความคุ้มครองอำนาจอันชอบธรรมของประชาชนในการกระทำต่าง ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องให้ความคุ้มครองความสามารถของบุคคลที่จะกระทำการต่าง ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย และมาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่บัญญัติถึงการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้บุคคลมีความเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมไม่อาจกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมา เป็นกฎหมายที่ใช้อยู่บังคับกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๕๘ แห่ง ที่กระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ และวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ เนื่องจากสถาบันการเงินดังกล่าวมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง และการเสื่อมลงของเงินกองทุนจากการมีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมาก โดยจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน เรียกโดยย่อว่า “ปรส.” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ธุรกิจของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ และแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ โดยกำหนดให้บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเสนอแผนเพื่อการฟื้นฟูต่อคณะกรรมการ ปรส. หากแผนแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ฯ ก็จะมีการดำเนินการเพื่อให้บริษัทนั้น เปิดดำเนินการต่อไป แต่หากแผนฟื้นฟู ฯ ได้รับความเห็นชอบ บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้น ก็จะไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการต่อไป และคณะกรรมการที่ ปรส. แต่งตั้งคณะทำงานเข้าดำเนินการ เพื่อชำระบัญชีของบริษัทโดยการขายทรัพย์สินของบริษัทด้วยวิธีเปิดประมูลโดยเปิดเผย ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ได้เงินจากการประมูลมาเฉลี่ยแก่เจ้าหน้าที่ที่ทราบตามสัดส่วน หากไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้สินให้กับผู้ฝากเงินหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท รัฐก็จำเป็นต้องชดเชยให้ การดำเนินการดังกล่าวจะต้องเร่งรีบเพื่อให้ทันต่อความเร่งด่วนของ

สถานการณ์ หากล่าช้าไปจะส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางแก่เศรษฐกิจโดยรวม ดังเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดดังกล่าว คือ เนื่องจากมีความจำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงิน และฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินให้กลับคืนมา สมควรกำหนดมาตรการในลักษณะของการแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินอย่างเป็นระบบตามแนวทางสากล และจัดตั้งองค์กรของรัฐขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินมาตรการดังกล่าว เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน ตลอดจนช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ที่สุจริตของสถาบันการเงิน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สำหรับพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้ ปรส. และคณะกรรมการ ปรส. ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐเข้าดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองผู้ฝากเงิน และเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมา ตามพระราชกำหนดปฏิรูประบบสถาบันการเงิน มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า คณะกรรมการตามมาตรา ๓ ของพระราชกำหนดดังกล่าวที่คณะกรรมการ ปรส. แต่งตั้งขึ้นให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการ รวบรวม จำหน่ายทรัพย์สินจนเสร็จสิ้นกระบวนการชำระบัญชีอันมีผลให้การดำเนินการเกี่ยวกับกิจการของบริษัทที่ถูกสั่งให้ระงับกิจการแตกต่างไปจากกฎหมายเดิมที่ใช้อยู่ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วทันต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการและเป็นขั้นตอนของการชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการและไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือดำเนินการต่อไปได้ ถึงแม้ว่าจะเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการ แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวนี้เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับในขั้นตอนหลังจากเมื่อบริษัทถูกสั่งให้ระงับการดำเนินการและไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูกิจการได้แล้ว

ส่วนที่ผู้ร้องซึ่งเป็นลูกหนี้โจทก์ได้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ เป็นการออกกฎหมายที่ให้อภิสิทธิ์แก่บุคคลและหรือนิติบุคคลที่เข้าซื้อทรัพย์สิน เป็นความไม่เสมอภาคกันในทางกฎหมายและเป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการให้เปรียบแก่บุคคลหรือนิติบุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งอีกฝ่ายต้องถูกจำกัดสิทธิรวมทั้งจำเลยนั้น เห็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐

มีผลใช้บังคับกับบริษัททุกบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการโดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ จึงเป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับโดยเสมอกันและเท่าเทียมกัน มิได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมีได้ทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ลดลง หรือกระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ แต่อย่างไร

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐

พลตำรวจเอก สุวรนันท์ สุวรรณเวช
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ